

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ.

- ✘ Η διαδικασία του επαγγελματικού προσανατολισμού περιλαμβάνει τα εξής στάδια:
- ✘ – Υποδοχή και γνωριμία με τον συμβουλευόμενο (προσδιορισμός του προσώπου, εντοπισμός του αιτήματος και σύναψη «συμβολαίου»)
- ✘ – Διευκόλυνση της αυτογνωσίας, διερεύνηση και σύνθεση των προσωπικών χαρακτηριστικών (εξερεύνηση των ενδιαφερόντων, των δεξιοτήτων, των αξιών και των κινήτρων)
- ✘ – Πληροφόρηση για τα σπουδές, τα επαγγέλματα και την αγορά εργασίας (αντικειμενική χωρίς προκαταλήψεις ενημέρωση για τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες και τα διαφορετικά επαγγέλματα που ταιριάζουν στον συμβουλευόμενο)
- ✘ – Λήψη απόφασης (βοήθεια στη διαδικασία λήψης απόφασης που πρέπει να γίνει με λογικό τρόπο και μέθοδο)
- ✘ Ανάπτυξη σχεδίου δράσης και εφαρμογή των αποφάσεων (ανάπτυξη στρατηγικής και σχεδίου δράσης με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και ανάληψη δέσμευσης για την επίτευξη των στόχων)

ΣΥΝΗΘΩΣ, ΟΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΙ ΩΣ ΕΞΗΣ.

- ✘ Συνήθως, οι συναντήσεις διαμορφώνονται ως εξής:
- ✘ • 1η συνάντηση: γνωριμία, σύναψη «συμβολαίου»
- ✘ • 2η – 7η συνάντηση (ανάλογα με το ρυθμό του συμβουλευόμενου): συμπλήρωση ασκήσεων και ερωτηματολογίων διερεύνησης προσωπικών χαρακτηριστικών
- ✘ • 8η συνάντηση: ανατροφοδότηση και παροχή πληροφόρησης
- ✘ • 9η συνάντηση: λήψη απόφασης
- ✘ • 10η συνάντηση: ανάπτυξη σχεδίου δράσης.

ΈΝΝΟΙΕΣ ΚΛΕΙΔΙΑ.

- ✘ Κοινωνικός αποκλεισμός
- ✘ • Ευπαθείς ομάδες
- ✘ • Ειδική επαγγελματική συμβουλευτική
- ✘ • Διαπολιτισμική συμβουλευτική

ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΟΜΆΔΕΣ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΟΥΝ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΚΆΤΩ

- ✘ • Άτομα με αναπηρίες
- ✘ • Άτομα με ψυχικές ασθένειες
- ✘ • Μετανάστες και πρόσφυγες
- ✘ • Φυλακισμένοι και αποφυλακισμένοι, ανήλικοι παραβάτες
- ✘ • Άτομα με πολιτισμικές ή θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, για παράδειγμα τσιγγάνοι, Έλληνες Μουσουλμάνοι
- ✘ • Ηλικιωμένοι
- ✘ • Πρώην χρήστες ουσιών ή άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία απεξάρτησης
- ✘ • Άτομα που πάσχουν από AIDS

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

- ✘ Μία γυναίκα 40 ετών καταθέτει αίτηση πρόσληψης για θέση πωλήτριας σε κατάστημα ειδών ρουχισμού, αλλά στη συνέντευξη της ανακοινώνουν ότι η εταιρία προσλαμβάνει μόνο άτομα ηλικίας μέχρι 30 ετών.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

- ✘ Ως εργοδότης στην επιχείρησή σας, θα προσλαμβάνατε πρώην χρήστη ουσιών (νύν ανεξαρτημένο;).

ΕΜΜΕΣΕΣ ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ.

- ✘ Ωστόσο, οι διακρίσεις συνήθως είναι πιο ανεπαίσθητες στην πραγματικότητα, είναι έμμεσες. Έμμεση διάκριση συντρέχει όταν μια εκ πρώτης όψεως ουδέτερη διάταξη, κριτήριο ή πρακτική ενδέχεται να προκαλέσει μειονεκτική μεταχείριση προσώπων λόγω φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού, εκτός εάν η πρακτική δικαιολογείται αντικειμενικά από ένα θεμιτό σκοπό.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΈΜΜΕΣΗΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗΣ.

- ✘ • Ένας εργοδότης αποφασίζει, από τους υποψηφίους που κάνουν αίτηση για μια δουλειά, να εξαιρέσει όσους κατοικούν σε μια συγκεκριμένη περιοχή της πόλης. Ένα μεγάλο ποσοστό ευπαθών όμως, κατοικεί σε αυτήν την περιοχή. Ως εκ τούτου, οι υποψήφιοι ευπαθείς βρίσκονται σε μειονεκτική θέση έναντι των υπολοίπων υποψηφίων, έχοντας υποστεί έμμεση διάκριση. Η έμμεση διάκριση επιτρέπεται μόνο εφόσον μπορεί να αιτιολογηθεί αντικειμενικά και δεν αντίκειται στο νόμο.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ.

- ✘ Ποια πιστεύετε ότι είναι τα προβλήματα ευπαθών ομάδων;

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΈΝΤΑΞΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΩΗΝ ΧΡΗΣΤΕΣ ΟΥΣΙΩΝ ΕΙΝΑΙ ΌΤΙ:

- ✘ • Η σχέση των παιδιών αυτών με την οικογένειά τους, καθώς και με το άμεσο περιβάλλον τους (συγγενείς, φίλοι κ.ά.) τις περισσότερες φορές διαταράσσεται κατά τη διάρκεια της «περιπέτειάς» τους. Βέβαια, στις περισσότερες περιπτώσεις επιτυχημένης θεραπείας και απεξάρτησης, η οικογένεια είναι εκείνη που στηρίζει το άτομο, ώστε να τα καταφέρει στον αγώνα του. Η γενικότερη προσέγγιση, εξάλλου, αυτών των ατόμων από συμβούλους, ψυχολόγους, γιατρούς και άλλους ειδικούς είναι συστημική.

ΣΤΑΔΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ.

- ✘ Η συμβουλευτική σταδιοδρομίας για τα άτομα που κινδυνεύουν από κοινωνικό αποκλεισμό, τουλάχιστον θεωρητικά, δε διαφέρει από τη διαδικασία που ακολουθείται για οποιοδήποτε άτομο που ανήκει στο γενικό πληθυσμό. Σε πρακτικό επίπεδο, πάντως, αυτό δεν είναι απολύτως αληθές, γιατί οι ιδιαιτερότητες ενός τέτοιου ατόμου δημιουργούν προβλήματα και δυσκολίες που δεν εμφανίζονται κατά την άσκηση συμβουλευτικής στο γενικό πληθυσμό. Η αναγνώριση των πολυπαραγοντικών αυτών επιρροών είναι σημαντικό σημείο στην προσπάθεια για μια αποτελεσματική συμβουλευτική διαδικασία.

ΣΤΑΔΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ.

- ✦ Ξεκινώντας το πρώτο στάδιο της επαγγελματικής συμβουλευτικής, ο σύμβουλος και ο συμβουλευόμενος αναγνωρίζουν τους ιδιαίτερους στόχους ή το πρόβλημα και υπογραμμίζουν τα δυναμικά στοιχεία που περιέχονται σε αυτούς. Για την αποτελεσματικότητα αυτής της συνεργασίας είναι σημαντικό να αναγνωριστούν αυτά τα προβλήματα και να διασαφηνιστεί η σχέση συμβούλου - συμβουλευόμενου και οι ευθύνες του καθενός μέσα σε αυτή. Από την πρώτη συνάντηση οι συμβουλευόμενοι πρέπει να ενθαρρύνονται να έχουν ενεργό συμμετοχή στη συμβουλευτική διαδικασία. Κατά τη δυναμική συμβουλευτική προσέγγιση ο συμβουλευόμενος χρειάζεται να συνειδητοποιήσει ότι:

ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΩΝΤΑΣ...

- ✘ .ο ίδιος είναι υπεύθυνος για τις πράξεις του και τις συνέπειές τους,
- ✘ • ο ίδιος είναι υπεύθυνος για να πάρει αποφάσεις για ό,τι τον αφορά

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

- ✘ Συμβουλευόντας τον υπουργό παιδείας σε σχέση με την εκπαίδευση μεταναστών .

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ.

- ✘ Οι Δεξιότητες Επαγγελματικής προετοιμασίας είναι:
- ✘ • ακολουθώ οδηγίες
- ✘ • εργάζομαι με άλλους
- ✘ • εργάζομαι με ικανοποιητικό ρυθμό
- ✘ • αποδέχομαι την επίβλεψη
- ✘ • αναγνωρίζω την αξία του να είμαι παρών και πάντα στην ώρα μου
- ✘ • αναγνωρίζω την αξία του να ανταποκρίνομαι στις απαιτήσεις για ποιοτική δουλειά

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.

- ✘ Τι πιστεύετε ότι θα πρέπει να βελτιώσετε στον τρόπο εξάσκησης των επαγγελματικών σας υποχρεώσεων;

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

- ✦ Σκοπός της ειδικής διαδικασίας ενδυνάμωσης των γυναικών, που ένα μεγάλο κομμάτι της παρέχεται από τις δομές του Κέντρου Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ) και των συνεργαζόμενων με αυτό φορέων, είναι η προσπάθεια αντιμετώπισης των συνθηκών του κοινωνικού αποκλεισμού. Ο σκοπός αυτός στη συμβουλευτική διαδικασία μεταφράζεται συχνά σε επιμέρους στόχους όπως:

ΣΚΟΠΟΣ:

- ✘ Η αποσαφήνιση προσωπικών-κοινωνικών καταστάσεων και των διλημμάτων και των δυνατοτήτων που εμπλέκονται σε αυτές. ^{3/4} Η διερεύνηση του τρόπου σύνδεσης προσωπικών προβλημάτων και κοινωνικών σχέσεων ανισότητας, καθώς και του τρόπου με τον οποίο κοινωνικοποιητικές διαδικασίες και πρακτικές με βάση τους ρόλους των φύλων μπορεί να αναπαράγουν και να διαιωνίζουν μια κατάσταση κοινωνικού αποκλεισμού.

- ✘ Η βοήθεια στην αναγνώριση δυνατών επιλογών και στη λήψη αποφάσεων, με εντοπισμό και συζήτηση των πιθανών κινδύνων και επιπτώσεων στη ζωή των γυναικών από τις αποφάσεις και τις αλλαγές αυτές. Επίσης, η υποστήριξη νέων πρακτικών και συμπεριφορών που, ενδεχομένως, αίρουν τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η υποστήριξη στην έκφραση «αρνητικών» συναισθημάτων (π.χ. θυμού, οργής, ματαίωσης κλπ.) προς άτομα, θεσμούς, κοινωνικές σχέσεις που αντιμετωπίζουν στη γυναίκα ως θύμα. Η ενδυνάμωση της αυτοπεποίθησης, της προσωπικής αξίας και του αυτοσεβασμού της συμβουλευόμενης και συνεπακόλουθα, της αξίωσης για μια ισότιμη σχέση στην προσωπική και κοινωνική της ζωή.

ΣΚΟΠΟΣ.

- ✘ Η υποστήριξη της κοινωνικής δικτύωσης και πληροφόρησης της ίδιας της γυναίκας, στην καλύτερη περίπτωση με στόχο την ανάληψη δράσης από την ίδια για την αλλαγή των πρακτικών διάκρισης, ανισότητας και αποκλεισμού στους χώρους που ζει ή/και εργάζεται (π.χ. ζευγάρι, οικογένεια, εργασία, ψυχαγωγία κλπ.).

-
- ✘ Αυτογνωσία
 - ✘ - αυτοαντίληψη
 - ✘ - αυτοεικόνα

-
- ✘ Περιγράψτε τους εαυτούς σας. Δικαιολογήστε τις επιλογές σας.

ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ.

- ✘ Οι έννοιες αυτογνωσία και αυτοαντίληψη από μερικούς ερευνητές θεωρούνται ταυτόσημες ενώ από άλλους συμπληρωματικές. Με τη δεύτερη άποψη συμφωνεί και ο Δημητρόπουλος (1998), ο οποίος υποστηρίζει ότι: «Εαυτογνωσία* είναι η αντικειμενική γνώση για τον εαυτό.

ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ.

- ✘ Γιατί θεωρείται ο Χ ότι είναι πάντα ο ίδιος και ενιαίος εαυτός;

✘ Αυτοεικόνα είναι το τελικό αποτέλεσμα της σύνθεσης της αυτογνωσίας με την αυτοαντίληψη.

-
- ✘ Σύμφωνα με τη θεωρία του Rogers, η αυτοαντίληψη αποτελεί στοιχείο του φαινομενολογικού πεδίου του ατόμου - του συνόλου των αντιλήψεων του για τον κόσμο - που διαμορφώνεται κατά τη συναλλαγή του ατόμου με το περιβάλλον. Η φαινομενολογική προσέγγιση εστιάζει στο νόημα και τη σημασία που αποδίδει το άτομο στην εξωτερική πραγματικότητα και στις εμπειρίες που βιώνει.

-
- ✘ Κάντε ένα σενάριο, στο οποίο ο πρωταγωνιστής (μπορεί να είστε εσείς ο ίδιος ή κάποιος άλλος) έχει σχηματίσει μία αρνητική αυτοαντίληψη/αυτοεικόνα. Σκεφτείτε και παρουσιάστε σε έναν πίνακα ποια αναμένεται να είναι η αυτοεκτίμηση που έχει καθώς και με ποιον πιθανό τρόπο θα μπορούσε να αντιδράσει (συμπεριφορά που θα είχε).

ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ.

- ✘ Ο Goleman (1998) συνδέει την αυτογνωσία με την ενδοπροσωπική νοημοσύνη του Gardner, ο οποίος την ορίζει ως «τη συσχετιστική ικανότητα του ατόμου να στρέφεται προς τα μέσα. Είναι η ικανότητα να σχηματίζουμε το ακριβές, γνήσιο πρότυπο του εαυτού μας και να μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε αυτό το πρότυπο για να λειτουργούμε αποτελεσματικά στη ζωή μας». Και στο ίδιο βιβλίο με τίτλο «Συναισθηματική Νοημοσύνη» (1998) συνεχίζει να μιλάει για την αυτογνωσία ή το « Γνώθι Σαυτόν» του Σωκράτη, θεωρώντας την ως την επίγνωση του εαυτού μας κάθε στιγμή. Λέει χαρακτηριστικά: «Η ρήση αυτή του Σωκράτη λέει ακριβώς να αντιλαμβάνεσαι τα συναισθήματά σου μόλις γεννηθούν μέσα σου». Και πιο κάτω μιλάει επίσης για την αυτοεπίγνωση, όρο που χρησιμοποιεί για να δείξει την έννοια της συνεχούς προσοχής του ατόμου στις εσωτερικές του καταστάσεις. Η αυτοεπίγνωση δεν είναι μια προσοχή που παρασύρεται από τα συναισθήματα υπεραντιδρώντας και διευρύνοντας αυτό που γίνεται αντιληπτό.

-
- ✘ Πώς θα δίνατε μία αυτογνωσία του εαυτού σας;
Σε ποιες γνωστικές και ηθικές αρχές θα στηριζόσασταν;

ΕΑΥΤΟΣ.

- ✘ Η έννοια του εαυτού παίζει σημαντικό ρόλο στην καθημερινή μας λειτουργία:
- ✘ • Διατηρεί την εσωτερική μας συνοχή
- ✘ • Καθορίζει τον τρόπο που ερμηνεύουμε τις εμπειρίες μας
- ✘ • Μας δημιουργεί ένα σύνολο προσδοκιών και φιλοδοξιών.